

Eesti Geoloogiateenistus

Teie 10.02.2025 nr 13-1/25-238

Meie 06.03.2025 nr 13-2/512-3

**Seisukoht Rail Balticu planeeringule avalikul
väljapanekul esitatud ettepanekute osas**

Austatud Martin Nurme

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium on tutvunud Pärnu maakonnaplaneeringu „Rail Baltic raudtee trassi asukoha määramine“ avalikul väljapanekul Eesti Geoloogiateenistuse poolt esitatud seisukohtade ning Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi antud vastusega. Planeerimisseaduse (01.01.2012 redaktsioon) § 23 lõike 3 punkti 5 kohaselt järelevalve teostaja pädevuses on planeeringu avalikul väljapanekul kirjalikke vastuväiteid esitanud isikute ning planeeringu koostamise korraldaja ärakuulamine ja seisukoha esitamine vastuväidete kohta, kui planeeringu koostamisel vastuväiteid ei arvestatud.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium kutsus 07.02.2025 kirjaga nr 13-2/512-1 Eesti Geoloogiateenistuse ärakuulamisele. Eesti Geoloogiateenistus teavitas 10.02.2025 kirjaga nr 13-1/25-238, et ei soovi ärakuulamisel osaleda.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium annab käesolevaga oma kirjaliku seisukoha arvamuse osas, milles Regionaal- ja Põllumajandusministeerium ja Eesti Geoloogiateenistuse kokkuleppele ei jõudnud.

I Arvestamata jäänud arvamus

Eesti Geoloogiateenistus 15.10.2024 kirjaga nr 1-4/24-234 tegi ettepaneku hüvitusmeetmeid toetavate puhveralade piiride lõplikul määramisel arvestada ka maavara nähtustega ning piirata neil võimalikku maavarade uurimist ja kaevandamist minimaalselt. Lisaks märkis Eesti Geoloogiateenistus, et maavarade varustuskindluse tagamine on riigi ülesanne, millel on otsene seos Rail Baltic raudtee trassi ehitamisega, milleks vajatakse arvestatavas koguses maavarasid. Samuti peab leidma võimalusi piirkonna varustuskindluse tagamiseks võimalike tulevikuprojektide jaoks pärast raudtee ehitust.

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium 06.11.2024 kirjaga nr 14- 8.3/947-4 selgitas, et Rail Balticu rajamine põhjustab metsiste asurkondade killustumist Luitemaa, Kikepera-Soomaa ja Põhja-Liivimaa vahel, põhjustades Luitemaa metsise asurkonna isolatsiooni ja hääbumise. Kuna ebasoodne mõju pole leevendatav, siis tuleb see hüvitada, so rakendada hüvitusmeetmeid,

sealhulgas tagada metsiste piisav arvukus, uued elupaigad ja asurkondade sidusus. Hüvitusalade efektiivsus sõltub olulisel määral ka neid ümbritsevate puhveralade säilimisest ja kvaliteedist, milleks rakendatakse täiendavaid piiranguid. Piirangud puhveraladel on ajutised ja kehtivad kuni metsiste kaitse-eesmärkide saavutamiseni. Hüvitusmeetmed ja piirangud on vajalikud, kuna Rail Baltic on ülekaaluka avaliku huviga projekt, millel puudub alternatiiv. Lisaks selgitas Regionaal- ja Põllumajandusministeerium, et Rail Balticu planeeringuga seatakse ajutised piirangud umbes kaheksa karjääri avamisele. On tõenäoline, et täiendavaid karjääre võidakse avada veelgi Rail Balticu ehitusajaks, kuna kõnealuses piirkonnas on ka väljaspool puhverala karjääride kaevandusloa taotlusi menetluses. Piirkonna ehitusmaavarade varustuskindlus tagatakse läbi Rapla maakonnaplaneeringu 2030+ ja Pärnu maakonna planeeringu maavarade teemaplaneeringu kehtestamise. Nende planeeringute eesmärk on koostöös riigi, omavalitsuste ja kogukondadega kindlaks määrata strateegilised maavarade uuringu- ja kaevandamisalad ning anda suunised mõjude leevendamiseks ja alade korrastamiseks, tagades ehitusmaavarade pikaajalise varustuskindluse ja kohalike ressursside optimaalse kasutamise järgmise 50 aasta jooksul.

Eesti Geoloogiateenistus 11.12.2024 kirjaga nr 1-4/24-301 teavitas, et võtab selgitused teatavaks, kuid jääb oma esitatud ettepanekute juurde. Samuti teavitas, et ei pea vajalikuks ettepanekute arutamiseks ärakuulamise menetluse läbiviimist.

II Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kui järelevalvaja seisukoht

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium kui planeeringu üle järelevalvet teostav asutus on hinnanud planeeringu avalikul väljapanekul kirjalikke ettepanekuid esitanud Eesti Geoloogiateenistuse seisukohti ning Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi vastuseid. Järelevalve käigus kujundatud seisukoht on alljärgnev.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium nõustub, et Eesti Geoloogiateenistuse esitatud ettepanekutes rõhutatud maavarade varustuskindlus ning kaevandamisvõimaluste piisav tagamine Rail Balticu ehituseks ja tulevasteks regionaalseteks arendusteks on riiklikult oluline küsimus. Samas peab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium oluliseks rõhutada, et Rail Balticu raudtee rajamine on ülekaaluka avaliku huviga projekt, mille keskkonnamõjud, eelkõige metsiste asurkonna säilimise ja sidususe tagamine Luitemaa, Kikepera-Soomaa ja Põhja-Liivimaa vahel, vajavad vältimatut lahendamist. Kuna nimetatud mõju pole leevendatav, tuleb rakendada hüvitusmeetmeid, mis eeldavad ajutisi piiranguid kaevandustegevusele hüvitusmeetmete puhveraladel.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium peab põhjendatuks Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi seisukohta, mille kohaselt puhveralade piiride muutmine või piirangute vähendamine ei ole võimalik ilma olulise negatiivse mõjuta metsiste hüvitusmeetmete tõhususele. Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi poolt välja toodud lahendus, mille kohaselt ehitusmaavarade varustuskindlus tagatakse täiendavalt Rapla maakonnaplaneeringu 2030+ ja Pärnu maakonna planeeringu maavarade teemaplaneeringute kaudu, on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi hinnangul piisavalt põhjendatud ning tagab nii metsise hüvitusmeetmete kava eesmärkide saavutamise kui ka ehitusmaavarade pikaajalise varustuskindluse piirkonnas.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium leiab, et Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi seisukoht on seega põhjendatud ja piisav, arvestades Rail Balticu projekti prioriteetsust, looduskaitse eesmärkide saavutamise vajadust ning pikaajaliste planeeringuliste lahenduste kaudu tagatud võimalust piirkonna ehitusmaavarade jätkusuutlikuks kasutamiseks. Seetõttu peab

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium esitatud lahendust tasakaalustatud kompromissiks, mis tagab nii looduskeskkonna kaitse kui ka ühiskonna vajaduste rahuldamise.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Ivan Sergejev
planeeringute asekancler

Külli Siim
kylli.siim@mkm.ee